

Skellefteå AIK Friidrotts handlingsplan mot mobbning och sexuella trakasserier

Svensk friidrott har en gemensam grundsyn som bygger på glädje och respekt. Friidrotten arbetar för jämställdhet och jämlikhet på alla nivåer. Det ska finnas plats för alla oavsett ålder, kön, ras, etnisk bakgrund, politisk åsikt eller sexuell läggning.

Vi ska ha trygga friidrottsmiljöer i Sverige och i Skellefteå AIK Friidrott. Ingen ska behöva känna sig kränkt, mobbad eller diskriminerad i vår verksamhet. Vi accepterar inte heller någon form av sexuella trakasserier, sexuell diskriminering eller mobbning.

Syfte

Handlingsplanen ska medverka till att motverka all form av diskriminering och mobbning.

Den ska även hjälpa aktiva, ideella, anställda och övriga som arbetar i vår förening att hantera situationer som kan uppstå samt var de kan vända sig för hjälp och råd.

Bakgrund och utgångspunkter

I styrelsemöte oktober 2018 konstaterade styrelsen att föreningen behöver en plan som syftar till att förhindra att vuxna inte ska kunna utnyttja barn sexuellt.

En omedelbar åtgärd vara att börja ta in utdrag från belastningsregistret från ledare.

Föreliggande dokument ska ses som den plan som efterfrågades vid styrelsemötet 2018.

Från den 1 januari 2020 kräver RF att Idrottsföreningar begär begränsat registerutdrag ur belastningsregistret för den som anställs eller har uppdrag i föreningen och där har direkt och regelbunden kontakt med barn.

Från den första januari 2020 är FNs barnkonvention lag i Sverige (Lagen 2018:1197)

Redan tidigare har RF i sina stadgar att alla idrottsföreningar i RF är skyldiga att följa barnkonventionen och att all idrott ska utgå från barnkonventionen.

Att barnkonventionen nu är lag i Sverige innebär att allmänna rättsväsendet lättare kan ingripa.

Nedan anges några viktiga principer i barnkonventionen som alltså numera är lag i Sverige:

- Alla barn har samma värde, rättigheter och lika värde och ingen får diskrimineras
- Barnets bästa ska vid varje beslut vara första prioritet
- Alla barn har rätt till liv och utveckling
- Alla barn har rätt att säga sin mening och få den beaktad

RFs guide gällande barnkonventionen finns på föreningens hemsida

www.skellefteaifriidrott.se och mer finns att läsa på <https://www.rf.se/RFarbetarmed/Barnochungdomsidrott/Barnkonventionenblirlag/>

Definitioner

Lagen

Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnens rättigheter

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt.

Det är den utsatta parten som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen så behöver den som trakasserar vara medveten om hur agerandet upplevs för att det ska räknas som trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför väldigt viktigt att den som blir utsatt medelbart klargör för den som trakasserar att beteendet inte är önskvärt och upplevs som obehagligt.

Mobbning

SAOL definierar mobbning som kamratförtryck, dvs den som mobbar behandlar någon illa, förtrycker eller utesluter ur kamratkretsen.

Mobbning kan vara fysisk med t.ex. knuffar och slag eller psykisk som verbal mobbning med elakheter, ord, miner eller utfrysning.

Även här är det den mobbades upplevelse av handlingarna som avgör. Är beteendet som den mobbade utsätts för oönskat är detta avgörande.

Sexuella övergrep

Sexuella övergrep är alla sexuella handlingar som görs mot någon, inför någon eller som en person får någon annan att göra mot den utsatta personen, mot den utsattes vilja. Alla har rätt att bestämma över sin egen kropp och sin egen sexualitet, det står i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och i Barnkonventionen.

Barn under 15 år får inte utsättas för några sexuella handlingar av någon äldre tonåring eller vuxen. Detta är enligt lag straffbart och kan handla om allt från grov våldtäkt mot barn eller sexuellt ofredande.

Det är den utsattes berättelse och upplevelse som är avgörande och inte förövarens motiv. Bedöms händelsen vara av brottslig karaktär ska en polisanmälan göras. Sexuella övergrepp kan se ut på olika sätt nedan följer några exempel.

- När en vuxen vill se ett barns könsorgan eller visa sitt eget för barnet
- När en vuxen vill att ett barn ska röra vid den vuxnes könsorgan
- När en vuxen smeket och tar på ett barns kropp i sexuellt syfte
- När man kysser och smeker varandra och den ena säger nej, nu vill jag gå längre, och den andra ändå fortsätter, ibland så långt som till samlag
- När man blir utsatt för sexuella handlingar och inte kan försvara sig, till exempel om man är väldigt berusad, har en funktionsnedsättning eller sover.
- När någon tvingar sig till sex genom hot, så att man inte vågar visa eller göra motstånd.

Hur förebygger vi detta?

Skellefteå AIK Friidrott har flera olika sätt att förebygga att detta händer i vår förening. Vi följer bland annat Svensk Friidrotts värdegrunder som bygger på glädje och respekt. Finns det glädje och respekt och vi alla inom föreningen jobbar på ett jämlikt sätt så ska inte oönskade situationer uppstå. Föreningens stadgar säger bland annat att "Idrotten ska verka som internationellt kontaktmedel och respektera alla människors lika värde".

Vi ser alltid till att det finns minst två ledare i varje grupp. Det finns många undersökningar som visar att en större vuxennärvaro minskar trakasserier och mobbning.

Vi kräver in ett utdrag från brottsregistret på ledare och tränare för att minska risken för att allvarliga situationer ska inträffa.

Barnen har även till viss del möjlighet att vara delaktiga i vissa träningspass där de själva kan välja vilken inriktning de vill ha på sin träning.

Föreningen har ambition att utge en guide till tränare och ledare med tips hur de ska interagera med aktiva och vad som är bra att tänka på. Guiden ska delas ut till nya friidrottstränare och ingår i utbildningar. Materialet ska finnas även att hämta på vår hemsida.

Om något oönskat ändå händer

När trakasseri / sexuellt trakasseri eller mobbning ägt rum

- **Markera direkt att beteendet är oönskat.** Det är hur den utsatta upplever beteendet som är avgörande. Det är viktigt att den som trakasserar blir medveten om hur du upplever dennes handlingar
- Tala med någon i din omgivning som du har förtroende för om vad som har hänt. Har du ingen du känner att du kan vända dig till så kan du alltid vända dig till styrelsen för stöd

- Skriv ner allt om det inträffade, vad som hänt, när det hände, fanns det något vittne. Det är lättare att konfrontera eller eventuellt anmäla händelsen om vi får in alla uppgifter

Åtgärder vid trakasseri /sexuellt trakasseri eller mobbning

- Det är viktigt att ta tag i händelsen så fort som möjligt för att förhindra fortsatta trakasserier eller mobbning.
- Information ska hämtas in från alla parter
- Diskretion eftersträvas i första utredningsfasen. Situationen ska först och främst försöka lösas mellan de olika parterna beroende på hur allvarlig situationen är. Sprids ärendet finns det risk att saker förvärras. Bedöms händelsen så allvarlig att brottsmisstanke kan föreligga ska händelsen polisanmälas!
- Uppföljning ska ske med de båda parterna för att säkerställa att situationen är löst, eller om det är något mer föreningen kan göra.

Rapportering

När något händer en minderårig ska vårdnadshavare kontaktas för samråd om åtgärder.

Det kan även vara bra att informera föräldrarna om att vi behöver deras hjälp att prata med barnen. Vid t.ex. mobbning kan det vara bra om mobbarnas föräldrar får informationen så de kan prata med sina och hjälpa till att ordna upp situationen.

Gäller trakasserierna mellan två vuxna personer så ska detta rapporteras till styrelsen eller ombud på arbetsplatsen om det gäller anställda.

Vi försöker i första hand lösa de problematiska situationer som uppstår informellt. Det bästa är om situationen snabbt kan lösas mellan parterna. Känner den utsatta att det inte blivit någon förbättring när vi har vår uppföljning så tar vi det vidare och försöker göra en formell lösning som kan innebära uteslutning från föreningen och förbud att delta i föreningens verksamhet.

När det uppstår situationer där brott kan misstänkas bör alltid en polisanmälan göras.

Kontaktlista

Styrelse

Rolf Tedestedt

Lotta Kågström

Niklas Hällgren

Gunilla Bûstedt

Seved Lycksell

Sportchef

Niklas Wiklund

Handlingsplanen antagen vid styrelsemöte mars 2020 med senaste ändringar 2021-01-19.